

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA | REPUBLIC OF KOSOVO
AGJENCIA PËR PARANDALIMIN E KORRUPSIONIT
AGENCIJA ZA SPREČAVANJE KORUPCIJE
AGENCY FOR PREVENTION OF CORRUPTION

RAPORT PËRFUNDIMTAR

HARTËZIMI I RREZIKUT NGA KORRUPSIONI NË ADMINISTRATËN PUBLIKE DHE NDËRMARRJET SHOQËRORE NË KOSOVË

Përgatitur me mbikëqyrjen teknike nga :

Valts KALNINS dhe Nieves ZUNIGA, Ekspertë të Këshillit të Evropës

Gusht 2024

PËRMBAJTJA

1	Përmbledhje ekzekutive	6
2	Hyrje	7
3	Metodologjia	8
3.1	Zbatimi i metodologjisë në Kosovë.....	11
3.2	Modifikimet e treguesve:.....	11
3.3	Përgjashtimi i treguesve të përzgjedhur:.....	12
3.4	Përshtatjet në lidhje me fushëveprimin e institucioneve:.....	12
3.5	Përshtatja ligjore vendore:.....	13
4	Gjetjet preliminare në institucionet shtetërore	15
4.1	Institucionet me rrezikun më të lartë nga korrupsioni.....	15
4.2	Institucionet me rrezikun më të ulët nga korrupsioni.....	19
4.3	Gjetje shtesë nga perceptimet, opinionet e ekspertëve dhe raportet mediatike.....	22
5	Gjetjet preliminare për ndërmarrjet publike	26
5.1	NP-të me rrezikun më të lartë nga korrupsioni.....	26
5.2	NP-të me rrezikun më të ulët nga korrupsioni.....	27
6	Përfundime	29
6.1	Rekomandime se si të përdoren të dhënat.....	31
7	Shtojca 1. Lista e treguesve	33
7.1	Faktorët e rrezikut (FRr).....	33
7.2	Treguesit e keqpërdorimit.....	33
7.3	Faktorët zbutës të rrezikut (FZ).....	34
8	Shtojca 2. Lista e institucioneve	35
8.1	Organet ekzekutive administrative.....	35
8.2	Ndërmarrje shtetërore.....	37

1 Përmbledhje ekzekutive

Ky raport paraqet gjetjet nga zbatimi nga Agjencia për Parandalimin e Korrupsionit i Udhëzuesit për Hartëzimin e Rrezikut nga Korrupsioni të zhvilluar nga Këshilli i Evropës për të vlerësuar nivelin e rreziqeve nga korrupsioni në institucionet e administratës shtetërore dhe ndërmarrjet publike (NP) në Kosovë. Vlerësimi është kryer në 159 institucione (115 institucione shtetërore dhe 44 NP). Secili institucion/ndërmarrje ka marrë një pikë (përqindje) që tregon nivelin e rrezikut nga korrupsioni bazuar në të dhënat e periudhës 2021-2023 në një listë treguesish të grupuar në tri lloje – faktorë rreziku, tregues të keqpërdorimit dhe faktorë zbutës.

Sipas vlerësimit, pesë institucionet shtetërore me rrezikun më të lartë nga korrupsioni janë: Ministria e Punëve të Jashtme dhe Diasporës (MPJD) (53.57%), Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHI) (50%), Ministria e Drejtësisë (MD), Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS) dhe Ministria e Punëve të Brendshme (MPB) (secila 42.86%). Funkcionet dhe fushat që shkaktojnë dhe paraqesin rreziqe më të larta në këto institucione janë kornizat e dobëta të integritetit dhe etikës, përgjigjet ndaj kërkesave për qasje në informacion, rekrutimi, prokurimi, denoncimi dhe praktikat e deklarimit të pasurisë.

Sipas vlerësimit, NP-të që paraqesin rrezikun më të lartë nga korrupsioni janë: Korporata Energjetike e Kosovës (KEK) (60%), Ndërmarrjet Publike: Posta e Kosovës Sh.A (50%) dhe Telekom i Kosovës (40%). Funkcionet dhe fushat që paraqesin më shumë rreziqe në këto ndërmarrje janë përgjigjet ndaj kërkesave për qasje në informacion, dhënia e licencave ose lejeve, numri i punonjësve me kapacitete mbikëqyrëse dhe parregullsitë e konfliktit të interesit.

Vlerësimi plotësohet me gjetjet nga opinionet e ekspertëve, anketat e OJQ-ve dhe partnerëve ndërkombëtarë të Kosovës, dhe raportet e mediave që kontribuojnë në njohuri më të plotë të rreziqeve nga korrupsioni në sektorin publik në Kosovë. Këto gjetje paraqesin rreziqet nga korrupsioni në Gjyqësor dhe Legjislativ, të cilat nuk janë përfshirë në pikëzim. Raporti gjithashtu paraqet institucionet shtetërore dhe NP-të me rreziqet në dukje më të ulëta.

Zbatimi i Udhëzuesit të Hartëzimit të Rrezikut nga Korrupsioni mund të ndihmojë në hartëzimin e politikave dhe strategjive më efektive kundër korrupsionit, sepse ai hedh dritë mbi fushat që paraqesin më shumë rrezik dhe kërkojnë më shumë vëmendje dhe paraqesin gjendjen e të dhënave në juridiksionin që vlerësohet.

2 Hyrje

Ky dokument paraqet raportin e përgatitur nga Agjencia për Parandalimin e Korrupsionit me mbështetjen e ekspertëve të Këshillit të Evropës në kuadër të PECK III.

Sipas raporteve të Komisionit Evropian për Kosovën, korrupsioni është i përhapur dhe mbetet çështje shqetësuese serioze. Pavarësisht përpjekjeve të bëra, ekziston nevoja për vullnet të fortë politik për të vazhduar trajtimin efektiv të rreziqeve nga korrupsioni sistemik dhe përgjigja e fuqishme e drejtësisë penale ndaj korrupsionit të nivelit të lartë. Sektorët më të cenusshëm ndaj korrupsionit kërkojnë vlerësime të synuara të rrezikut dhe veprime të përkushtuara.

Ligji i ri për Agjencinë për Parandalimin e Korrupsionit, i cili ka hyrë në fuqi në gusht të vitit 2022, ka forcuar mandatin e Agjencisë në fushën e parandalimit të korrupsionit duke i besuar asaj kompetenca dhe detyra shtesë duke përfshirë zbatimin e vlerësimit të rrezikut nga korrupsioni. Neni 26 i Ligjit i kërkon Agjencisë të kryejë vlerësimin e rrezikut nga korrupsioni në fushat apo sektorët e ndryshëm që konsiderohen të jenë veçanërisht të ekspozuar ndaj rreziqeve nga korrupsioni dhe në fusha apo sektorë, të sugjeruar nga organizatat publike, ndonëse sugjerimet e tilla nuk janë të detyrueshme për Agjencinë.

Bazuar në sa më sipër, PECK III (Projekt i Këshillit të Evropës) mbështeti APK-në në procesin e identifikimit dhe përzgjedhjes së sektorëve me rrezik të lartë korrupsioni për vlerësimin e thelluar të rrezikut. Nëpërmjet këtij ushtrimi prioritetizimi të mbështetur nga Këshilli i Evropës, autoritetet do të kenë një pasqyrë të qartë të institucioneve me rrezik të lartë (dhe sektorëve përkatës) dhe do të jenë në gjendje të fokusojnë kapacitetet e tyre për vlerësimin e thelluar të rrezikut të sektorëve të identifikuar (me prioritet).

Hartëzimi i rrezikut nga korrupsioni synon në veçanti të identifikojë dhe vlerësojë sektorët, aktivitetet dhe/ose funksionet me rrezik më të lartë nga korrupsioni në nivel kombëtar. Kjo do të mundësojë më pas vlerësimin dhe zbutjen e mëtejshme të rrezikut nga korrupsioni në fushat prioritare të përzgjedhura në përputhje me metodologjinë e Këshillit të Evropës.

Ushtrimi i hartëzimit të rrezikut ka kontribuar në:

1. Rritjen e kapaciteteve gjatë vlerësimit të nivelit të rreziqeve në institucionet shtetërore dhe ndërmarrjet publike;
2. Identifikimin e sektorëve me rrezik më të lartë korrupsioni;
3. Rritjen e njohurive për dobësitë dhe rreziqet e të gjithë sektorëve të mbuluar nga hartëzimi i korrupsionit.

3 Metodologjia

Agjencia për Parandalimin e Korrupsionit në Kosovë ka bërë hartëzimin e rreziqeve nga korrupsioni në institucionet shtetërore dhe ndërmarrjet publike sipas Udhëzuesit për Hartëzimin e Rrezikut nga Korrupsioni të komisionuar nga Divizioni për Krim Ekonomik dhe Bashkëpunim i Këshillit të Evropës. Kjo metodologji është projektuar për të identifikuar dhe vlerësuar sektorë, aktivitete dhe funksione me rrezik më të lartë nga korrupsioni në nivel kombëtar. Ajo përmban një mjet pikëzimi, i cili është i zbatueshëm për organet ekzekutive administrative shtetërore dhe ndërmarrjet shtetërore.

Qëllimi i pikëzimit është të krijojë një rangim të institucioneve sipas nivelit të rrezikut nga korrupsioni. Secili institucion merr një pikëzim bazuar në vlerësimin e tri grupeve të treguesve për përcaktimin e fushave me rrezik më të lartë: treguesit e faktorëve të rrezikut, treguesit e keqpërdorimit dhe treguesit e faktorëve zbutës të rrezikut (shih listën e plotë të treguesve në Shtojcën 1).

Treguesit e faktorëve të rrezikut zbulojnë se çfarë çon në rritjen e rrezikut në funksionimin e institucionit të caktuar ose në përmbushjen e ndonjë funksioni të caktuar. Treguesit e përfshirë në këtë kategori përcaktohen në bazë të praktikës së përgjithshme ndërkombëtare dhe kapacitetit të tyre për të qenë matës të besueshëm siç bëhet e ditur nga përvoja e mëparshme, politikat dhe studimet akademike. Treguesit e faktorëve të rrezikut i referohen:

- shumës së fondeve për punonjës (shumat shumë të larta dhe shumë të ulëta janë faktorë rreziku),
- proporcionit të shpenzimeve kapitale në buxhet (për këtë dhe treguesit e mëposhtëm të faktorëve të rrezikut, proporcione ose numra shumë të lartë janë faktorë rreziku),
- numrit të përgjigjeve të kontestuara ndaj kërkesave për lirinë e informacionit,
- numrit të proceseve të kontestuara të dhënies së licencave, lejeve, autorizimeve, prokurimit, subvencioneve, koncesioneve, shitjeve dhe qiradhënies,
- numrit të punonjësve me kompetencë për të inspektuar, mbikëqyrur dhe/ose aplikuar sanksione ndaj operatorëve ekonomikë privatë, dhe
- numrit të rasteve të rekrutimit pa konkurs publik me disa kandidatë.

Treguesit e keqpërdorimit pasqyrojnë rastet ekzistuese ose praktikat më të gjera lidhur me korrupsionin që tregojnë se korrupsioni mund të ketë ndodhur tashmë:

- Një nga fushat kryesore të mbuluara nga ky lloj treguesish janë procedurat e prokurimit me flamuj të kuq. Flamujt e kuq në procedurat e prokurimit të marra parasysh në ushtrim janë:
 - raste të shumta të procedurave të hapura me vetëm një tender të dorëzuar,
 - mungesa e publikimit të thirrjeve të prokurimit,
 - raste të shumta të procedurave jo të hapura të prokurimit,
 - lloji i kriterëve të përdorura në përzgjedhjen e tenderëve fitues (peshat mesatare të mëdha të kriterëve cilësore të vlerësimit),
 - rritja e çmimeve gjatë zbatimit të kontratave të prokurimit,
 - ndryshimet në sasinë/cilësinë e dorëzuar në zbatimin e kontratave të prokurimit (shih listën e detajuar në Shtojcën 1).

Prania e këtyre treguesve në institucionet e vlerësuara nuk është dëshmi se ka pasur korrupsion, por se ka disa modele apo praktika që priren të shoqërohen me parregullsi;

- Si tregues të keqpërdorimeve konsiderohen edhe një numër i madh i raporteve të sinjalizimit, procedimeve në lidhje me shkeljet e rregullave të konfliktit të interesit, akteve të korrupsionit, deklaramentit të pasurisë dhe referimeve nga Zyra Kombëtare e Auditimit në prokurorinë publike ose organet e zbatimit të ligjit.

Faktorët zbutës të rrezikut kanë rolin e zvogëlimit të efektit të faktorëve të rrezikut. Ato i referohen:

- zbatimit të praktikave të brendshme kundër korrupsionit,
- zbatimit të kornizave etike, dhe
- praktikës së trajnimeve kundër korrupsionit dhe etikës.

Për të marrë të dhëna për këta tregues, APK përgatiti dhe qarkulloi kërkesën për të dhëna për faktorët e rrezikut dhe treguesit e keqpërdorimit, si dhe pyetësin për faktorët lehtësues të rrezikut. Institucionet ofruan të dhënat, plotësuan pyetësin dhe ofruan prova për të mbështetur përgjigjet e tyre.

APK-ja bëri kërkesa vijuese në rastet kur të dhënat ishin të paqarta ose të paplota. Pasi të dhënat arritën nivelin optimal të plotësisë dhe cilësisë, u krye vlerësimi. Çdo subjekt mori një pikë për secilin tregues kur treguesi paraqiste rrezik të lartë korrupsioni (për shumicën e treguesve, të kuptuar si pesëshja më e mirë ose treshja më e mirë mes institucioneve shtetërore dhe NP-ve). Rezultati fillestar llogaritet duke e pjesëtuar numrin total të pikëve

me numrin total të treguesve të zbatueshëm për subjektin dhe më pas konvertohet në përqindje. Sa më i madh të jetë numri i rezultatit, aq më i lartë është rreziku. Vini re se disa tregues nuk ishin të zbatueshëm për disa institucione, për shembull, treguesi që mbulonte flamujt e kuq të prokurimit publik nuk ishte i zbatueshëm për institucionet, të cilat nuk kryejnë procedura prokurimi.

Ka funksione të caktuara në institucionet publike që sipas parazgjedhjes supozohet se kanë rritje të rreziqeve nga korrupsioni. Më i dukshëm është prokurimi publik, të cilit metodologjia i kushton disa tregues. Por ka edhe aktivitete të tjera të njohura me rrezik të lartë, ku probabiliteti i keqpërdorimit rritet edhe kur faktorët specifikë të rrezikut dhe treguesit e keqpërdorimit janë të paktë dhe faktorët lehtësues janë adekuat. Sipas metodologjisë, aktivitetet me rrezik të lartë janë:

- funksionet represive,
- kujdesi shëndetësor,
- funksionet kryesore të kontrollit (shërbimi tatimor, doganat, rojet kufitare),
- mbajtja e portofolit të ndërmarrjeve të mëdha shtetërore ose operimi i ndërmarrjeve të mëdha shtetërore,
- rregullatorët e tregut,
- aktivitete licencimi në shkallë të gjerë,
- privatizimi në shkallë të gjerë,
- politikë-bërjet që prekin interesa të rëndësishme biznesi.

Institucionet që zbatojnë këto aktivitete konsiderohen të kenë në thelb rreziqe më të larta, por ato nuk përfshihen automatikisht në subjektet me pikëzim më të lartë. Konteksti dhe përpjekjet e institucioneve të veçanta gjithashtu kanë rëndësi dhe përfshirja automatike do ta bënte vlerësimin të tepërt. Mënyra se si metodologjia e trajton këtë çështje është aplikimi i një koeficienti të prezumuar të rrezikut të lartë në rezultatin e rrezikut (shumëzimi i rezultatit me 1.5) të institucioneve me funksione ku prezumohet rrezik i lartë bazuar në literaturën kundër korrupsionit dhe njohuritë e përgjithshme të ekspertëve.

Krahas mjetit të pikëzimit, vlerësimi merr në konsideratë fushat e rrezikut që perceptohen si më të korruptuara në sondazhet e opinionit publik dhe nga ekspertët, si dhe subjekte apo fusha të raportuara rregullisht nga media se përballen me probleme korrupsioni. Kjo pjesë cilësore e studimit luan funksion të dyfishtë. Njëri funksion ka të bëjë me kapërcimin e kufizimeve të mjetit të pikëzimit. Edhe nëse funksioni tjetër na mundëson të kemi njohuri të detajuara dhe konkrete se ku janë rreziqet, përzgjedhja e treguesve (15 në këtë rast) nuk

mund të mbulojë të gjitha rreziqet e mundshme dhe ata mund të përjashtojnë fushat e perceptuara si të korruptuara që duhet të merren parasysh edhe në vlerësim. Kontributi tjetër është sigurimi i gjithëpërfshirjes së studimit duke përfshirë jo vetëm NP-të dhe institucionet shtetërore administrative, por edhe organet politike ekzekutive, legjislative dhe gjyqësore.

3.1 Zbatimi i metodologjisë në Kosovë

Fillimisht, gjithsej 174 subjekte janë marrë në konsideratë për hartëzimin e rrezikut nga korrupsioni në Kosovë. 98% e tyre ofruan të dhëna dhe iu përgjigjën pyetësorëve të dërguar nga APK. Gjithsesi, gjatë zbatimit të metodologjisë, disa nga subjektet u desh të hiqeshin sepse vetë ata nuk kryejnë disa nga funksionet e vlerësuara, si procedurat e prokurimit apo rekrutimit. Ato varen nga institucionet më të mëdha për këto funksione dhe për këtë arsye nuk kanë të dhëna të veçanta për to. Vlerësimi më në fund u aplikua në 159 institucione (115 institucione shtetërore dhe 44 NP në nivel kombëtar dhe lokal).

Periudha kohore e mbuluar në vlerësim ishte tri vitet e fundit të përfunduara (2021-2023). Shumica e treguesve do të mbulonin periudhën 2021-23 ose, aty ku ishte e nevojshme pika më e fundit e të dhënave, vetëm vitin 2023. Treguesi i keqpërdorimeve “Numri i rasteve të referuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit në Prokurorinë Publike ose organet ligjzbatuese” mbuloi dhjetë vitet – 2014-2023.

Metodologjia kishte nevojë edhe për përshtatje të tjera sepse aplikimi i saj në Kosovë ishte testi i parë i saj (pilot) si dhe për shkak të karakteristikave të kontekstit në Kosovë. Përshtatjet kryesore ishin siç përshkruhen më poshtë.

3.2 Modifikimet e treguesve:

- Në metodologjinë fillestare, shumë tregues u shprehën si pjesë, proporcione, shifra për punonjës për të siguruar që institucionet e vogla dhe të mëdha të kenë më shumë shanse të barabarta për t'u shënuar, për shembull, numri më i madh i procedurave të iniciuara në lidhje me shkeljet e rregullave për konfliktin e interesit ose kufizime të tjera për person të punësuar/në shërbim. Megjithatë, të dhënat aktuale treguan se, për institucionet e vogla, kjo qasje nënkuptonte se edhe një procedim mund t'u jepte pikë atyre dhe të çonte në rezultate të larta. Prandaj, shumica e treguesve të tillë u transformuan dhe u shprehën si numër absolut i procedimeve, etj. Kjo krijoi një paragjykim ndaj rezultateve më të larta për institucionet më të mëdha, të cilat priren të kenë numër më të madh absolut të procedimeve dhe dukurive të ndryshme, por mund të argumentohet në mënyrë të vlefshme se sa më të mëdha institucionet vërtet kanë rreziqe më të mëdha për shkak të vëllimit të operacioneve të tyre.

- Menaxhimi i rrezikut nga korrupsioni nuk është praktikë e zakonshme në institucionet publike në Kosovë, gjë që nënkuptonte edhe nevojën e përshtatjes së pyetësorit. Prandaj, treguesi i faktorit zbutës “Sistemi më i dobët i menaxhimit të rrezikut nga korrupsioni” nga metodologjia fillestare u shndërrua në treguesin “Praktika të brendshme kundër korrupsionit” që mbulon praktikën në lidhje me konfliktin e interesit, dhuratat, sinjalizimet, deklarin e pasurisë, planet e integritetit.

3.3 Përjashtimi i treguesve të përzgjedhur:

- Metodologjia fillestare përfshin tetë flamuj të kuq për treguesin e keqpërdorimeve në prokurimet publike, por dy prej tyre (“Numrat mesatar më të vegjël të ditëve ndërmjet thirrjeve për konkurrim dhe afateve për marrjen e tenderëve ose kërkesave” dhe “Numrat mesatar më të vegjël të ditëve ndërmjet afateve të dorëzimit dhe datave të lidhjes së kontratave”) nuk u përdorën për shkak të vështirësive për të mbledhur të dhëna të vlefshme dhe të besueshme për to.
- Metodologjia fillestare përfshin treguesin e keqpërdorimit “Raporti më i lartë ndërmjet pasurive mesatare të deklaruara dhe të ardhurave zyrtare mesatare të zyrtarëve publikë”, i cili do t’u caktonte pikë institucioneve, zyrtarët e të cilave me të ardhura zyrtare të njëjta grumbullojnë mesatarisht vlerën më të lartë të pasurive. Megjithatë, vështirësitë në përpunimin e të dhënave nuk mundësuan as përdorimin e këtij treguesi.
- Që nga viti 2017 Kosova nuk ka dokument të politikave kundër korrupsionit dhe aktualisht është në proces të hartimit të një dokumenti të tillë. Prandaj, nuk ishte i zbatueshëm edhe treguesi i strategjisë kombëtare kundër korrupsionit, i cili do t’u jepte pikë institucioneve, të cilat në dokumentin më të fundit kombëtar kundër korrupsionit figurojnë si prioritet kryesor. Për shkak të kësaj, nuk ishte as e mundur të përdoret treguesi i faktorit zbutës: “Proporcioni më i ulët i aktiviteteve të përmbushura bazuar në planin më të fundit kombëtar kundër korrupsionit ose dokumentin ekuivalent të politikave”.
- Si përmbledhje, aplikimi pilot i mjetit të pikëzimit në Kosovë përdori 6 nga 6 treguesit e faktorëve të rrezikut të metodologjisë fillestare, 6 nga 8 treguesit e keqpërdorimit dhe 3 nga 4 treguesit e faktorëve zbutës. Metodologjia parashikoi domosdoshmërinë e mundshme të përshtatjeve të tilla në zbatim praktik, dhe ato nuk rrezikojnë gjetjet.

3.4 Përshtatjet në lidhje me fushëveprimin e institucioneve:

- Metodologjia nuk merr parasysh institucionet në nivel lokal sepse, përtej bërjes së vlerësimit shumë kërkues dhe kompleks, të dhënat në masë të vogël nga institucionet komunale mund të mos jenë të krahasueshme me të dhënat nga ato kombëtare me funksione më të mëdha, gjë që do të ndikonte në pikëzim. Megjithatë,

në Kosovë, ndërmarrjet publike në nivel komunal janë të një rëndësie të njëjtë si ato kombëtare dhe i përmbushin kërkesat e metodologjisë. Kështu që, ndërmarrjet në nivel lokal janë përfshirë në vlerësim.

- Disa institucione u bashkuan gjatë periudhës së përfshirë në vlerësim, që do të thotë se të dhënat nga institucionet e mëparshme të ndara duhej të bashkoheshin.

3.5 Përshtatja ligjore vendore:

- Pyetëtori u përshtat në gjuhën ligjore vendore. Një shembull është përfshirja në pyetësor i llojeve të ndryshme të procedurave të prokurimit të njohura në Ligjin për Prokurimin Publik në Kosovë.

Duke marrë parasysh numrin e institucioneve dhe sasinë e të dhënave të mbledhura, një nga detyrat që kërkonte më shumë përpjekje ishte kontrollimi i kujdesshëm i cilësisë dhe formës së duhur të të dhënave, të kryer nga Agjencia me ndihmën e ekspertëve të Këshillit të Evropës. Një mënyrë për të siguruar cilësinë e të dhënave është të kërkohet nga institucionet që të paraqesin dëshmi që mbështesin të dhënat e dërguara. Gjithashtu, nga institucionet u kërkua që të nënshkruanin një deklaratë ku të merrnin përgjegjësinë e plotë për vërtetësinë dhe saktësinë e të dhënave, informacionit dhe dokumentacionit të ofruar. Disa nga sfidat me të cilat u përballën gjatë kësaj faze ishin mungesa e uniformitetit në të dhënat e mbledhura, të dhënat e paqarta dhe pamjaftueshmëria ose mungesa e provave të bashkangjitura. Për të ndihmuar në tejkalimin e këtyre çështjeve, Agjencia ka pasur disa kontakte me institucionet për të sqaruar apo kërkuar më shumë të dhëna dhe ka ndihmuar institucionet që t'i përgjigjen pyetësorëve kur është e nevojshme përmes punëtorive dhe takimeve.

APK në bashkëpunim me ekspertët e Këshillit të Evropës ka zhvilluar një formular në formatin Excel për përpilimin e të dhënave të mbledhura dhe llogaritjen automatike të pikëve dhe rezultateve të institucioneve.

Për të konfirmuar të dhënat e siguruar nga të gjitha institucionet shtetërore dhe ndërmarrjet publike lokale dhe qendrore, APK gjithashtu:

- më 8 maj 2024, i dërgoi kërkesë Agjencisë për Informim dhe Privatësi në lidhje me numrin e përgjithshëm të kërkesave për qasje në dokumente/informacione publike të pranuar nga institucionet/ndërmarrjet dhe numrin total të refuzimeve/ankesave zyrtare të ngritura kundër përgjigjeve të institucioneve/ndërmarrjeve ndaj kërkesave për qasje në dokumente/informata publike,
- më 10 maj 2024, i dërgoi kërkesë Ministrisë së Financave, Punës dhe Transfereve në lidhje me fondet totale vjetore të institucioneve/ndërmarrjeve dhe shumat totale vjetore të shpenzimeve kapitale të institucioneve/ndërmarrjeve,

- më 10 maj 2024, i dërgoi kërkesë Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik në lidhje me numrin e përgjithshëm të procedurave të prokurimit të iniciuara nga institucionet/ndërmarrjet dhe të dhëna të tjera në lidhje me prokurimin publik.

APK-ja ka verifikuar dhe krahasuar gjithashtu të dhënat e veta për çështjet e raportimit të korrupsionit, deklarimit të pasurisë dhe dhuratave, konfliktit të interesit dhe planeve të integritetit.

4 Gjetjet preliminare në institucionet shtetërore

4.1 Institucionet me rrezikun më të lartë nga korrupsioni

Pesë institucionet me rrezikun më të lartë nga korrupsioni sipas vlerësimit janë: Ministria e Punëve të Jashtme dhe Diasporës (MPJD) me rezultat 53.57%; Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHI) me rezultat 50%; dhe Ministria e Drejtësisë (MD), Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS) dhe Ministria e Punëve të Brendshme (MPB) me rezultat të përbashkët prej 42.86% (shih Tabelën 1).

Tabela 1. Vlerësimi i rezultateve për pesë institucionet shtetërore me rrezikun më të lartë nga korrupsioni

*Pikët e dhëna/Pikët maksimale të mundshme

Nr.	Institucionet shtetërore	TË FAKTORË RREZIKUT	TË TREGUES KEQPËRDORIMIT	FAKTORË TË ZBUTJES SË RREZIKUT	Totali i pikëve dhe rezultati në %	Funksioni i supozuar me rrezik të lartë	Rezultati përfundimtar në %
1.	Ministria e Punëve të Jashtme dhe Diasporës (MPJD)	2/6*	2/5	1/3	5/14 35.71%	1.5	53.57%
2.	Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHI)	4/6	0/6	1/3	5/15 33.33%	1.5	50.00%
3.	Ministria e Drejtësisë (MD)	0/6	2/5	2/3	4/14 28.57%	1.5	42.86%
4.	Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS)	1/6	1/5	2/3	4/14 28.57%	1.5	42.86%
5.	Ministria e Punëve të Brendshme (MPB)	1/6	3/5	0/3	4/14 28.57%	1.5	42.86%

Faktori më i zakonshëm i rrezikut në këto pesë institucione lidhet me qasjen në informacion. Tri prej tyre - MPJD, MMPHI dhe MKRS - paraqesin numrin më të madh të përgjigjeve të kontestuara ndaj kërkesave për lirinë e informacionit (LeI). Në vlerësimin e përgjithshëm, institucioni me numrin më të madh të kërkesave për qasje në informacionin e refuzuar në periudhën 2021-2023 ishte MKRS-ja, duke refuzuar 65 nga 209 të marra. Më pas është MMPHI, e cila ka refuzuar 44 nga 438 kërkesa të marra gjatë së njëjtës periudhë dhe nga MPJD me 28 refuzime nga 197 kërkesa.

Një tjetër faktor rreziku që ndajnë disa prej këtyre institucioneve lidhet me konkurrencën e proceseve të rekrutimit. Si MPJD-ja ashtu edhe MPB-ja kanë rezultuar me numrin më të madh të rekrutimit pa konkurs publik me disa kandidatë. Në rastin e MPJD-së, nga 60 procese të rekrutimit të zhvilluara nga Ministria, 46 nuk kanë pasur procedura konkurrimi për rekrutim me më shumë se një kandidat në konkurrim për pozitën. Treguesi i rrezikut është më i rëndë në MPB sepse asnjë nga 149 punonjësit e rekrutuar apo emëruar gjatë periudhës së mbuluar nuk është dashur të konkurrojë me një kandidat tjetër për të njëjtin rol.

Rekrutimi është një fushë e cenueshme nga rreziku i korrupsionit dhe perceptimi i parregullsive në të nga qytetarët në Kosovë po ndikon në besimin e tyre ndaj administratës publike. Një anketë e vitit 2022 mbi perceptimet për besimin, korrupsionin dhe integritetin në institucionet publike në Kosovë, i kryer nga Barometri i Sigurisë në Ballkanin Perëndimor (WBSB) tregon se besimi në Qeveri është në rënie – vetëm 34% e të anketuarve e besojnë atë, pak më pak se 36% vitin e kaluar-, dhe ka të bëjë pjesërisht me mënyrën se si rekrutohen zyrtarët.¹ 86% e të anketuarve mendojnë se nëpunësit civilë në administratën publike nuk punësohen shpesh në bazë të meritave dhe shkathtësive të tyre. 44% e tyre mendojnë se nepotizmi është metoda më e shpeshtë se si punësohen nëpunësit civilë, 32% mendojnë se është për shkak të lidhjeve politike dhe 10% - përmes ryshfetit dhe korrupsionit.

Praktikat më të zakonshme që përbëjnë parregullsi të mundshme në pesë institucionet me rreziqet më të larta nga korrupsioni lidhen me prokurimin, sinjalizimin dhe deklarimin e pasurisë. Në përgjithësi, prokurimi publik është një nga fushat më të cenueshme për korrupsion dhe ky vlerësim e konfirmon këtë për MPJD, MD dhe MPB. Rreziku në MPJD dhe MPB është kryesisht në peshën e lartë që kanë kriteret cilësore në përzgjedhjen e ofertuesit. Blerësit mund të përdorin kriteret vlerësimi cilësore dhe më subjektive për arsye legjitime. Megjithatë, ato kriteret janë më të prirura për manipulim dhe krijojnë hapësirë për diskrecion. Për këtë arsye, ato konsiderohen si shenjë paralajmëruese (flamur i kuq).

¹ Barometri i Sigurisë së Ballkanit Perëndimor (WBSB). 2022. [Perceptimi publik për besimin, korrupsionin dhe integritetin e institucioneve publike në Kosovë.](#)

Sipas vlerësimit, MPJD-ja dhe MPB-ja në të gjitha procedurat e tyre të prokurimit kanë marrë vendime vetëm në bazë të kriterëve cilësore.

Mungesa e publikimit të njoftimeve për dhënie të kontratës tregon edhe rrezik nga korrupsioni. MD-ja vendosi të mos publikojë njoftimet për dhënien e kontratës për njëmbëdhjetë procese të prokurimit të kryera ndërmjet viteve 2021 dhe 2023. Gjithashtu, në tri nga procedurat, institucioni ka ndryshuar sasinë e mallrave, shërbimeve apo punimeve dhe/ose ka ndryshuar cilësinë e tyre.

Cenueshmëria ndaj parregullsive dhe rreziqeve nga korrupsioni në procedurat e prokurimit në Kosovë është theksuar edhe në raportin e KE-së të vitit 2022.² Rreziqet më të mëdha të keqmenaxhimit dhe korrupsionit të gjetura nga KE-ja janë zbatimi i kufizuar, llogaridhënia e pamjaftueshme menaxheriale dhe kontrolli i cilësisë, i kombinuar me kapacitetin e kufizuar të menaxhimit të kontratave. Sipas KE-së, fushat e përmirësimit që do të ndihmonin në uljen e këtyre rreziqeve janë hartimi i specifikimeve teknike, procesi i vlerësimit të tenderëve, hulumtimi i tregut dhe zbatimi dhe monitorimi i kontratave. Raporti i KE-së i vitit 2021 theksoi gjithashtu se vendimmarrjes së Organit Shqyrtues të Prokurimit (OSHP) i mungon cilësia dhe konsistenca, dhe se subjekti ka nevojë për staf më të kualifikuar, veçanërisht ekspertë shqyrtues dhe zyrtarë ligjorë.³

Një studim për monitorimin e proceseve të prokurimit publik në gjashtë komuna të Kosovës nga Instituti Demokratik i Kosovës/Transparency International Kosovo argumenton se mospërputhjet dhe boshllëqet në kornizën ligjore të prokurimit mund të kontribuojnë në rritjen e këtyre rreziqeve.⁴ Në veçanti, studimi identifikon një rrezik në atë që Rregullat dhe Udhëzimet ekzistuese Operacionale për Prokurimin Publik nuk ofrojnë udhëzime të mjaftueshme se si ofertuesit mund të pajtohen me Nenin 65 të Ligjit për Prokurimin Publik. Sipas ligjit, ofertuesit duhet të paraqesin dy certifikata të lëshuara nga dy gjykata të ndryshme që merren veçmas me çështjet e aftësisë paguese dhe korrupsionit. Për shkak të mungesës së udhëzimeve të qarta, kompanitë mund të sjellin certifikata vetëm për falimentimin, por jo për korrupsionin.⁵

Rreziqe të tjera të identifikuara nga i njëjti studim paraqiten nga mungesa e udhëzimeve të duhura nga Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik (KRPP) lidhur me tenderët për shërbime, përkatësisht mënyrën e adresimit të detyrimeve nga Ligji i Punës si dhe kostot administrative, logjistike dhe të fitimit në Parathënie të dosjes së tenderit. Kjo mungesë udhëzimi shpjegon se, në disa nga rastet e monitoruara nga KDI, ofertat janë pranuar pa

² Komisioni Evropian. [Raporti për Kosovën i vitit 2022](#). SWD (2022) 334 final.

³ Komisioni Evropian. [Raporti për Kosovën i vitit 2021](#). SWD (2021) 292 final/2.

⁴ Instituti Demokratik i Kosovës/Transparency International Kosovo. [Raporti i Monitorimit të Prokurimit](#). 2020.

⁵ Po aty.

detaje të duhura se çfarë do të mbulonte kostoja për secilin punëtor, pa detaje për kostot indirekte, apo me gabime në llogaritjen e stafit të nevojshëm për orët e tenderuara.⁶

Sa i përket sinjalizimit, si MD-ja ashtu edhe MPB-ja morën pikë për numrin më të madh të raporteve të sinjalizimit lidhur me korrupsionin. Në veçanti, MD-ja mori 31 raporte sinjalizimi në lidhje me korrupsionin në Ministri ndërmjet viteve 2021 dhe 2023, numri më i lartë në mesin e të gjitha institucioneve shtetërore të vlerësuara. MPB-ja ka marrë 11 raporte sinjalizimi, duke zënë vendin e tretë në mesin e institucioneve shtetërore, të cilat kanë pasur pikët më të larta.

Së fundi, keqpërdorimi në lidhje me deklaratat e pasurisë është evidentuar nga numri më i madh i procedurave të iniciuara në lidhje me deklaratat e pasurisë dhe/ose interesit. Ky është problem në MPJD dhe në MKRS. Mesatarisht, 186 punonjës të MPJD-së kanë qenë të detyruar të dorëzojnë deklaratat vjetore të pasurisë në periudhën 2021-2023. Por, Agjencia për Parandalimin e Korrupsionit ka përcjellë kallëzime penale në prokurori dhe ka iniciuar procedurë kundërvajtëse ndaj 21 punonjësve të këtij institucioni për mos respektim të ligjit. Në MKRS, mesatarisht 110 punonjës kanë qenë të detyruar të dorëzojnë deklaratat e pasurisë dhe për 19 prej tyre Agjencia ka iniciuar procedurë penale dhe kundërvajtëse për të njëjtën arsye.

Mungesa e faktorëve zbutës, si politikat kundër korrupsionit, strategjitë e integritetit apo masa të tjera për të reduktuar rreziqet nga korrupsioni, janë gjithashtu një tregues i rreziqeve për sjellje korruptive. Është interesante se kjo është çështje e rëndësishme në shumicën e pesë institucioneve me rrezikun më të lartë të korrupsionit. Katër prej tyre - MKRS, MMPHI, MPJD dhe MD - kanë zbatim të dobët të kornizës së etikës. Për këtë tregues institucionet janë pyetur për miratimin e kodit të etikës apo të kodit të sjelljes, përcaktimin e një personi apo njësie përgjegjëse për çështjet e etikës, miratimin e një procedure për ofrimin e këshillimit etik për zyrtarët dhe punonjësit publikë, ofrimin e rregullt të këshillimit etik, miratimin e një procedure për të siguruar sensibilizimin e rregullt të zyrtarëve dhe punonjësve për rregullat etike, më shumë se gjysma e punonjësve duke iu nënshtruar masave sensibilizuese, miratimin e një procedure për shqyrtimin e shkeljeve të dyshuara të etikës dhe shqyrtimin e shkeljeve të dyshuara të etikës brenda institucioneve në periudhën 2021-2023.

MKRS, MMPHI, MPJD dhe MD nuk kanë dhënë përgjigje pozitive për tetë pyetjet në pjesën e pyetësorit lidhur me kornizën e etikës gjë që i vendos ato në mesin e institucioneve me zbatimin më të dobët të kornizave të etikës.

Trajnimi kundër korrupsionit dhe integritetit është gjithashtu një aspekt i dobët në MD dhe në MKRS. Për këtë tregues, institucionet u pyetën për ekzistencën e vlerësimit të nevojave

⁶ Po aty.

për trajnime kundër korrupsionit dhe për etikë në secilën prej tyre, shpeshësinë dhe përmbajtjen e aktiviteteve trajnuese bazuar në vlerësimin, përfshirjen në trajnim të mësimi praktik mbi zbatimin e rregullave ligjore dhe të parimeve të etikës kundër korrupsionit, pjesëmarrjen e punonjësve në role me rrezik të lartë korrupsioni ose përgjegjës për kundër korrupsionin në trajnime dhe ekzistencën e provave për efektivitetin e trajnimeve kundër korrupsionit dhe etikës. As MD dhe as MKRS nuk kishin ndonjë përgjigje pozitive për këto pyetje.

4.2 Institucionet me rrezikun më të ulët nga korrupsioni

Është gjithashtu e rëndësishme të theksohet se disa nga institucionet morën pikë të ulëta ose zero në ushtrimin e pikëve, gjë që tregon paraprakisht nivelin e tyre të ulët të rrezikut nga korrupsioni (shih Tabelën 2). Megjithatë, vini re se metodologjia është krijuar kryesisht për të identifikuar institucionet me rrezik të lartë. Prandaj, gjetjet në lidhje me institucionet me rrezik më të ulët janë më pak të besueshme. Në veçanti, institucionet e vogla kanë më pak gjasa të kenë rezultate të larta për shkak të madhësisë së tyre. Ndër subjektet me rrezik të ulët nga korrupsioni janë disa institucione nga sektori i arsimit dhe nga sektori i shëndetësisë.

Tabela 2. Institucionet me rrezikun më të ulët nga korrupsioni

*Pikët e dhëna/Pikët maksimale të mundshme

Nr.	Institucionet shtetërore	FAKTORË TË RREZIKUT	TË TREGUES KEQPËRDORIMIT	FAKTORË TË ZBUTJES SË RREZIKUT	Totali i pikëve dhe rezultati në %	Funksioni i supozuar me rrezik të lartë	Rezultati përfundimtar në %
1.	Agjencia e Kosovës për Forenzikë	0/6*	0/5	0/3	0	1	0
2.	Agjencia e Shoqërisë së Informacionit	0/6	0/5	0/3	0	1	0
3.	Agjencia për Administrimin e Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara	0/6	0/4	0/3	0	1.5	0
4.	Agjencia për Informim dhe Privatësi	0/6	0/6	0/3	0	1	0

5.	Akademia e Drejtësisë	0/6	0/5	0/3	0	1	0
6.	Akademia e Kosovës për Siguri Publike	0/6	0/6	0/3	0	1	0
7.	Autoriteti Rregullator për Shërbimet e Ujit	0/6	0/5	0/3	0	1.5	0
8.	Trusti i Kursimeve Pensionale të Kosovës	0/6	0/5	0/3	0	1	0
9.	Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike i Kosovës	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0
10.	Komisioni i Pavarur për Media	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0
11.	Ministria e Shëndetësisë	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0
12.	Njësia për Inteligjencë Financiare	0/6	0/6	0/3	0	1	0
13.	Qendra Klinike Universitare e Kosovës - Stomatologjia	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0
14.	Qendra Kombëtare e Transfuzionit të Gjakut	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0
15.	Spitali i Përgjithshëm në Vushtrri	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0
16.	Universiteti i Prishtinës "Hasan Prishtina"	0/6	0/6	0/3	0	1	0
17.	Universiteti i Gjilanit "Kadri Zeka"	0/6	0/6	0/3	0	1	0
18.	Universiteti i Prizrenit "Ukshin Hoti"	0/6	0/6	0/3	0	1	0
19.	Universiteti i Shkencave të Aplikuara – Ferizaj	0/6	0/5	0/3	0	1	0
20.	Zyra e Rregullatorit të Energjisë	0/6	0/5	0/3	0	1.5	0
21.	Zyra Kombëtare e Auditimit	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0

Nga sektori i arsimit institucionet me rrezik më të ulët nga korrupsioni janë Universiteti i Prishtinës “Hasan Prishtina”, Universiteti i Gjilanit “Kadri Zeka”, Universiteti i Prizrenit “Ukshin Hoti” dhe Universiteti i Shkencave të Aplikuara në Ferizaj. Edhe nëse të dhënat mbi perceptimet për korrupsionin në sektorin e arsimit nuk mund të përdoren për të vërtetuar këtë informacion, vlen të theksohet se studimet tregojnë përmirësim në vitet e fundit. Në anketën e perceptimit të qytetarëve e USAID-it të vitit 2021 për korrupsionin në komuna, 83% e të anketuarve mendonin se ka korrupsion në universitetet publike (35% në shkallë të mesme dhe 17% në shkallë të gjerë), që paraqet një rënie në krahasim me 88% që menduan të njëjtën gjë në vitin 2020.⁷ Në anketën e Pulsit Publik të nëntorit 2023, të publikuar nga USAID dhe Programi i Organizatës së Kombeve të Bashkuara për Zhvillim, sektori i perceptuar si më pak i përshkuar nga korrupsioni në shkallë të gjerë ishte arsimit (shkolla dhe universitete) me vetëm rreth 17% të të anketuarve që besojnë se ka korrupsion në shkallë të gjerë në ato subjekte, që përkon me studimin e mëparshëm. Kjo përqindje tregon gjithashtu përmirësim në krahasim me 20% në vitin 2019, megjithëse me një rritje të lehtë nga 12% në vitin 2022.⁸

Vlerësimi i rrezikut nga korrupsioni tregon gjithashtu rrezik të ulët nga korrupsioni për institucionet e mëposhtme që operojnë në sektorin e shëndetësisë: Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike i Kosovës, Ministria e Shëndetësisë, Qendra Klinike Universitare e Kosovës - Stomatologjia, Qendra Kombëtare e Transfuzionit të Gjakut dhe Spitali i Përgjithshëm në Vushtri.

Sa i përket sektorit të shëndetësisë, studimet theksojnë se shërbimet shëndetësore janë një nga shqetësimet kryesore të qytetarëve në Kosovë.⁹ Shqetësimi bazohet në nivelet historikisht të ulëta të financimit publik për shëndetin publik dhe keqmenaxhimit kronik në ofrimin e shërbimeve të kujdesit shëndetësor, gjë që i ka detyruar qytetarët të kërkojnë zgjidhje në operatorët privatë shëndetësorë.¹⁰ Sipas Anketës së Pulsit Publik të nëntorit 2023, 24.6% e të anketuarve mendojnë se ka korrupsion në shkallë të gjerë në sektorin e shëndetësisë. Kjo përqindje është rritur që nga rezultatet e së njëjtës anketë në prill 2021, kur 18.8% e të anketuarve mendonin të njëjtën gjë.

Hetimet për korrupsion në sektorin e shëndetësisë tregojnë lidhjen me ndikimin e padrejtë në ligjëbërje. Një udhëzim administrativ, i nënshkruar nga ish-Ministri i Shëndetësisë dhe i miratuar në vitin 2012, për krijimin e një programi për trajtimin jashtë institucioneve publike të kujdesit shëndetësor, lidhet me rastin e korrupsionit të njohur si rasti “Stenta” që përfshin autoritetet shëndetësore dhe mjekët. Udhëzimi administrativ u mundësoi pacientëve që të

⁷ USAID. 2021. [Anketa e Perceptimit të Qytetarëve për Korrupsionin dhe Transparencën në Prokurimin Publik 2021](#).

⁸ USAID. UNDP. 2024. [Public Pulse Brief XXV 2023](#).

⁹ Po aty.

¹⁰ Instituti Demokratik i Kosovës. Transparency International Kosovo. 2018. [Kapja e shtetit në Kosovë. Tregtimi i shëndetit publik për përfitime private](#).

marrin trajtim të subvencionuar jashtë institucioneve publike shëndetësore nga të cilat kishin nevojë për referim nga mjeku. Një skemë ku përfshihej ministri, zyrtarë të tjerë në ministri dhe mjekë nga spitalet publike dhe private, rezultoi në abuzim sistematik të sistemit duke dhënë referime në këmbim të rryshfetit me një dëm të supozuar mbi 4.5 milionë euro.¹¹

4.3 Gjetje shtesë nga perceptimet, opinionet e ekspertëve dhe raportet mediatike

Më shumë se 80% e të anketuarve të anketës së WBSB-së të vitit 2022 mbi perceptimet për besimin, korrupsionin dhe integritetin në institucionet publike në Kosovë mendojnë se korrupsioni është kërcënim apo kërcënim i lartë.¹²

Sipas këtij anketimi, institucionet e sigurisë, e veçanërisht Forca e Sigurisë së Kosovës me 83% të përgjigjeve, vazhdojnë të jenë më të besuarit. Institucioni tjetër më i besuar është Agjencia e Menaxhimit të Emergjencave për Departamentin e saj të Zjarrfikjes dhe Shpëtimit (73%). Besimi në Inspektoratin Policor të Kosovës është rritur nga 49% në vitin 2020 në 60% në vitin 2022. Agjencia Kosovare e Inteligjencës gjithashtu ka rritur besimin e saj nga 45% në 2021 në 51% në 2022. Për 67% të të anketuarve Policia e Kosovës do të ishte institucioni i parë tek i cili do të raportonte korrupsionin.

Në hartën e rrezikut të korrupsionit, rezultati përfundimtar i Policisë së Kosovës ishte 30%. Është e rëndësishme të përmendet se rezultati vetëm tregon nivelin e rrezikut nga korrupsioni, nuk flet për korrupsionin e vërtetë në institucion. Për më tepër, rezultati përfundimtar i Inspektoratit Policor të Kosovës ishte i kënaqshëm – 20%.

Siç është përmendur në seksionin e metodologjisë, Gjyqësori dhe Legjislativi nuk janë marrë parasysh në pikëzim, por ato janë përfshirë në shqyrtimin e anketave, hulumtimeve dhe raporteve mediatike.

Sa i përket gjyqësorit, disa raporte theksojnë indikacione për rreziqet nga korrupsioni në sistemin gjyqësor në Kosovë. Qytetarët i perceptojnë edhe gjykatat si disa nga institucionet më të korruptuara. Në një anketë me 3,000 qytetarë nëpër 38 komuna të Kosovës, 61% e të anketuarve mendojnë se korrupsioni është prezent në gjykata (24% në shkallë të gjerë dhe 37% në shkallë të mesme).¹³ Gjithashtu, 44% e të anketuarve mendojnë se autorët e korrupsionit nuk ndëshkohen fare, gjë që hedh hije, *ndër të tjera*, mbi gjykatat. Një tjetër anketë e vitit 2022 vërteton këtë perceptim negativ pasi vetëm 30% e të anketuarve i besojnë gjykatave dhe prokurorisë.¹⁴

¹¹ Transparency International. 2020. [Egzaminimi i kapjes së shtetit. Ndikimi i padrejtë në ligjberjen dhe gjyqësorin në Ballkanin Perëndimor dhe Turqi](#); Telegrafi. 02 nëntor 2017. [“Apeli e kthen në rivendosje rastin Stenta”](#).

¹² Barometri i Sigurisë së Ballkanit Perëndimor (WBSB). 2022. Op. Cit.

¹³ USAID. 2021. Op. Cit.

¹⁴ Barometri i Sigurisë së Ballkanit Perëndimor (WBSB). 2022. Op. Cit.

Studimet kërkimore dhe raportet e Komisionit Evropian (KE) theksojnë ndërhyrjen politike në sistemin gjyqësor të Kosovës, duke ndikuar në performancën e gjyqësorit dhe duke rezultuar në mosndëshkimin e krimeve të korrupsionit të kryera posaçërisht nga zyrtarët e nivelit të lartë.¹⁵

Sipas Transparency International (TI), keqpërdorimi në sistemin gjyqësor i lidhur potencialisht me sjellje korruptive është proces gjyqësor i gjatë, pasi vonesat në procedurat gjyqësore mund të përcaktojnë rezultatin e tyre.¹⁶ Pas hulumtimit të TI-së, akuzat mund të hidhen poshtë pasi të kalojë afati i parashkrimit, që është formë e mosndëshkimit për korrupsionin e zakonshme në Kosovë. Siç raporton TI, “shpeshia e hetimeve të gjata para përfundimit të aktakuzave, modifikimet e aktakuzave, ndryshimet e prokurorëve dhe shtyrjet e seancave gjyqësore për shkak të mungesës së të pandehurve ngre dyshime për zvarritje të taktikave për arritjen e parashkrimit”.¹⁷ Në këtë çështje, raporti i KE-së i vitit 2023 konfirmon se kapaciteti i gjyqësorit dhe prokurorisë për të trajtuar me kohë lëndët mbetet i kufizuar, veçanërisht në rastet e korrupsionit të nivelit të lartë, me të pandehur të shumtë dhe prova komplekse.¹⁸

Analiza e rasteve të korrupsionit të madh nga Instituti Demokratik i Kosovës/Transparency International Kosovo (KDI/TI Kosovë) nxjerr në pah edhe keqpërdorimin e politikës së rigjykimit nga Gjykata e Apelit, e cila konsiston në anulimin e aktgjykimeve të gjykatave themelore dhe kthimin e lëndëve tek ato për rigjykim, mekanizëm që duhet të përdoret herë pas here dhe të urdhërohet vetëm në rrethana të jashtëzakonshme, dhe që gjithashtu kontribuon në zgjatjen e procedurave gjyqësore në Kosovë.¹⁹

Një tjetër tregues i mundshëm i pandëshkueshmërisë për korrupsionin e nivelit të lartë është lirimet e shpeshta dhe dënimet e buta. Gjetjet e Institutit të Kosovës për Drejtësi e ilustrojnë këtë çështje: nga janari deri në shtator 2019, Gjykata Themelore e Prishtinës ka shqiptuar burgim për 18% të të dënuarve për korrupsion, ndërsa 26% janë dënuar me kusht, 12% janë dënuar me gjobë dhe 44% janë liruar nga akuzat.²⁰ Raporti i KE-së i vitit 2021 thekson se politika e dënimit në lidhje me korrupsionin mbetet e çrregullt dhe se gjykatat nuk zbatojnë sistematikisht udhëzimet e dënimit të vitit 2018 të Gjykatës Supreme.²¹ Krahas shpalljeve të shpeshta të pafajësisë dhe dënimeve të buta për të pandehurit e profilit të lartë, raporti i KDI-së thekson aplikimin e rastësishëm të dënimeve plotësuese të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale.²² Shembuj të dënimeve plotësuese janë heqja e

¹⁵ Komisioni Evropian. 2021. Op. Cit.

¹⁶ Transparency International. 2020. Op. Cit.

¹⁷ Po aty.

¹⁸ Komisioni Evropian. [Raporti për Kosovën i vitit 2023](#). SWD (2023) 692 final.

¹⁹ Instituti Demokratik i Kosovës/Transparency International Kosovo. 2020. [“Kultura e pandëshkueshmërisë” në Kosovë](#).

²⁰ Instituti i Kosovës për Drejtësi. 2019. [Dështime të veçanta në luftimin e korrupsionit](#).

²¹ Komisioni Evropian. 2021. Op. Cit.

²² Instituti Demokratik i Kosovës/Transparency International Kosovo. 2020. Op. Cit.

së drejtës për t'u zgjedhur, ndalimi i ushtrimit të funksioneve në administratë publike ose shërbim publik dhe ndalimi i ushtrimit të një profesioni, veprimtarie ose detyre. Këto lloj dënimesh shqiptohen bashkë me llojet e tjera të dënimeve në Kodin Penal (kryesor ose alternativ) dhe shqiptohen vetëm pasi të jetë kryer dënimi kryesor. Problemi është se nuk jepen mjaftueshëm dënime plotësuese, kështu që personat e ndjekur penalisht për korrupsion mund të zgjedhën ende ose të zënë pozitë përgjegjëse në administratën publike.

Çështja tjetër që ndikon në performancën e gjyqësorit për rastet e mëdha të korrupsionit, veçanërisht që nga pandemia me COVID, lidhet me rregullin tre-mujor, sipas të cilit gjykimi duhet të rifillojë pas tre muajsh pa asnjë seancë. KE ngre shqetësimin se kjo çështje nuk trajtohet nga Kodi i Procedurës Penale dhe thekson nevojën urgjente për të trajtuar pasigurinë e krijuar prej tij.²³

Ka reforma të vazhdueshme për të përmirësuar pavarësinë dhe funksionimin e gjyqësorit, megjithëse raporti i fundit i KE-së konfirmon se është bërë progres i kufizuar pavarësisht nga një rritje në raportin e seancave gjyqësore produktive, një ritëm më i shpejtë në caktimin e seancave gjyqësore dhe përmirësime në rekrutimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve.²⁴ Progresi në hetim dhe ndjekje penale në disa raste të korrupsionit të nivelit të lartë konsiderohet gjithashtu i kufizuar. Shkarkimi i shefit të njësisë së hetimit të posaçëm të policisë në korrik 2023 dhe pengimi nga shumica e deputetëve të një hetimi parlamentar për një rast të dyshuar të korrupsionit të madh në nëntor 2023 janë dëshmi e kësaj.²⁵ Për më tepër, në vitin 2020, Task Forca speciale Kundër Korrupsionit në kuadër të Policisë së Kosovës u shfuqizua dhe Drejtori i Policisë u shkarkua.²⁶

Sa i përket autoritetit legjislativ, sipas anketës së WBSB-së të vitit 2020, Kuvendi i Kosovës është institucioni më pak i besuar me vetëm 25% të të anketuarve që i besojnë atij.²⁷

Rreziqet nga korrupsionit në Legjislaturë lidhen edhe me kapjen e shtetit të raportuar nga Komisioni Evropian në raportet për vendin. TI paraqet edhe dëshmi të kësaj në shembuj të ndikimit të padrejtë në ligjbërje.²⁸ Sipas hulumtimit të TI-së, në Kosovë, përpjekjet për ligje të përshtatura ndodhin edhe në nivel dytësor të legjislacionit, siç janë udhëzimet administrative, të cilat në Kosovë kanë fuqi normative. Krahas shembullit të udhëzimit administrativ për ofrimin e shërbimeve shëndetësore të shpjeguar më sipër, shembull tjetër është Ligji për Noterinë (2018), i konsideruar se është bërë me qëllim që të ketë njerëz

²³ Komisioni Evropian. 2022. Op. Cit.

²⁴ Komisioni Evropian. 2023. Op. Cit.

²⁵ Transparency International. [IPK 2023 për Evropën Lindore dhe Azinë Qendrore: Autokracia dhe sistemet e dobëta të drejtësisë që mundësojnë korrupsion të përhapur.](#)

²⁶ Ballkani Perëndimor Evropian. 22 tetor 2020. ["BE e shqetësuar për shfuqizimin e Task Forcës Kundër Korrupsionit në Kosovë".](#)

²⁷ Barometri i Sigurisë së Ballkanit Perëndimor (WBSB). 2022. Op. Cit.

²⁸ Transparency International. 2020. Op. Cit.

besnikë. Ky ligj miratoi dy ndryshime të diskutueshme në lidhje me ligjin e mëparshëm, kështu duke rritur numrin e noterëve (një për çdo 10,000 persona kundrejt një për çdo 20,000) dhe duke dobësuar kriteret e pranueshmërisë (punë profesionale trevjeçare në fushën juridike kundrejt punës profesionale trevjeçare si jurist). Ai gjithashtu zbuti kushtet për lidhjen e pranueshme të kandidatëve me politikën nga përjashtimi i anëtarëve të partive politike në përjashtimin e kandidatëve që mbajnë post politik. Kalimi i këtij ligji u pasua me thirrjen e noterëve nga Ministria e Drejtësisë në vitin 2019, pas së cilës gazeta Koha Ditore raportoi se së paku 60 kandidatë të cilët e kanë dhënë provimin me shkrim kanë qenë anëtarë të partive politike dhe familjarë apo individë të lidhur me gjyqësorin.²⁹

²⁹ Saranda Ramaj, 29 qershor 2019. “Kandidatët për noterë që kanë lidhje me politikën, sistemin dhe komisionin përzgjedhës” (titulli i përkthyer), *Koha*.

5 Gjetjet preliminare për ndërmarrjet publike

5.1 NP-të me rrezikun më të lartë nga korrupsioni

NP-të me rrezikun më të lartë nga korrupsioni sipas vlerësimit janë: Korporata Energjetike e Kosovës (KEK) (60%), Ndërmarrja Publike “Posta e Kosovës Sh.A” (50%) dhe Telekom i Kosovës (40%) (shih Tabelën 3).

Tabela 3. NP-të me rrezikun më të lartë nga korrupsioni

*Pikët e dhëna/Pikët maksimale të mundshme

Nr.	Ndërmarrjet shtetërore	FAKTORË TË RREZIKUT	TË TREGUES KEQPËRDORIMIT	FAKTORË TË ZBUTJES SË RREZIKUT	Totali i pikëve dhe rezultati në %	Funksioni i supozuar me rrezik të lartë	Rezultati përfundimtar në %
1.	Korporata Energjetike e Kosovës Sh.A. (KEK)	3/6	3/6	0/3	6/15 40.00%	1.5	60.00%
2.	Ndërmarrja Publike “Posta e Kosovës Sh.A”	4/6	1/6	0/3	5/15 33.33%	1.5	50.00%
3.	Telekomi i Kosovës	2/6	2/6	0/3	4/15 26.67%	1.5	40.00%

Ashtu si në institucionet shtetërore, të tri ndërmarrjet shfaqin indikacione për rrezik në lidhje me qasjen në informacion. KEK-u, ndërmarrja kryesore energjetike në Kosovë e ngarkuar me prodhimin e thëngjillit dhe prodhimin e energjisë, përveç funksioneve të tjera, refuzoi tri nga 138 kërkesat për qasje në dokumente zyrtare. Posta e Kosovës, përgjegjëse për shërbimet postare, telefonike dhe afariste, ka refuzuar 5 nga 15 kërkesat e marra. Së fundi, Telekom i Kosovës, operatori më i madh i shërbimeve fikse dhe celulare, refuzoi 10 nga 28 kërkesat për qasje në dokumente zyrtare.

KEK-u dhe Posta e Kosovës gjithashtu kanë shënuar numrin më të madh të proceseve kontestuese që korrespondojnë me treguesin “Numri më i madh i proceseve kontestuese të

dhënies së licencave, lejeve, autorizimeve, prokurimit, subvencioneve, koncesioneve, shitjeve dhe qiradhënies”. KEK-u ka kryer 1,529 procedura ndërmjet viteve 2021 dhe 2023 dhe ka pranuar ankesa për shqyrtimin e 499 prej tyre. Posta e Kosovës mori ankesa për shqyrtimin e 27 procedurave të tilla nga 214 të kryera nga ndërmarrja gjatë tri viteve të mbuluara nga vlerësimi.

Si Posta e Kosovës ashtu edhe Telekomu kanë shënuar numrin më të madh të punëtorëve me kompetencë për të inspektuar, mbikëqyrur dhe/ose aplikuar sanksione ndaj operatorëve ekonomikë privatë. Posta e Kosovës ka 311 me atë kompetencë, duke e pozicionuar ndërmarrjen në vend të parë sa i përket këtij faktori rreziku. Më pas vjen Telekomu me 68 punonjës me atë kompetencë.

Ekzistojnë dy tregues të keqpërdorimeve të përbashkëta për disa nga ndërmarrjet me rrezikun më të lartë të korrupsionit. Njëra është numri i procedimeve të iniciuara për shkelje të rregullave të konfliktit të interesit apo kufizime të tjera nga punonjësit. Në KEK janë iniciuar procedura ndaj gjashtë punonjësve nga gjithsej 5,225 punonjës, gjatë periudhës së përfshirë në vlerësim. Në Telekom, numri i procedimeve të iniciuara ndaj punonjësve ishte 131, nga gjithsej 1,750 punonjës, duke u bërë ndërmarrja me numrin më të madh në mesin e të gjitha ndërmarrjeve të vlerësuara.

Të dyja ndërmarrjet kanë shënuar edhe numrin më të madh të procedimeve të iniciuara për akte korrupsioni. Në Telekom, ndaj 15 punonjësve janë ngritur kallëzime penale apo vepra të tjera lidhur me korrupsionin sipas Kodit Penal. Në KEK janë iniciuar nëntë procedura për korrupsion.

Është interesante, dhe në kundërshtim me rezultatet për institucionet shtetërore, se asnjë nga NP-të me rrezikun më të lartë nga korrupsioni nuk paraqet rreziqe që lidhen me mungesën e masave zbutëse. Kjo mund të paraqesë integritet dhe kornizë më të fortë etike, ose të paktën ndërgjegjësim më të madh në lidhje me çështjet etike.

5.2 NP-të me rrezikun më të ulët nga korrupsioni

Ndërmarrjet publike me rrezikun më të ulët nga korrupsioni sipas vlerësimit janë: Ibër Lepenci – Ndërmarrja Publike Qendrore dhe Ndërmarrja Publike Trafiku Urban - Prishtinë (shih tabelën 4).

Tabela 4. NP-të me rrezikun më të ulët nga korrupsioni

*Pikët e dhëna/Pikët maksimale të mundshme

Nr.	Ndërmarrjet shtetërore	FAKTORË TË RREZIKUT	TË TREGUES KEQPËRDORIMIT	FAKTORË TË ZBUTJES SË RREZIKUT	Totali i pikëve dhe rezultati në %	Funksioni i supozuar me rrezik të lartë	Rezultati përfundimtar në %
1.	Ibër Lepenci – Ndërmarrje Publike Qendrore	0/6	0/6	0/3	0	1.5	0
2.	Ndërmarrja Publike - Trafiku Urban - Prishtinë	0/6	0/6	0/3	0	1	0

6 Përfundime

Ky raport paraqet gjetjet nga zbatimi i metodologjisë së Udhëzuesit për Hartëzimin e Rrezikut nga Korrupsioni të zhvilluar nga Këshilli i Evropës dhe të aplikuar nga Agjencia për Parandalimin e Korrupsionit në Kosovë me mbështetjen e ekspertëve të Këshillit të Evropës. Vlerësimi ka nxjerrë një mori të dhënash për rreziqet nga korrupsioni në 159 institucione shtetërore dhe ndërmarrje publike në Kosovë.

Kjo metodologji mund të kontribuojë në bërjen e përpjekjeve kundër korrupsionit më efektive dhe efikase në mënyra të ndryshme. Njëra është duke hedhur dritë mbi atë se cilat fusha dhe funksione paraqesin më shumë rrezik në administratën publike dhe sektorin e NP-ve në Kosovë. Për të qenë në gjendje për të zbutur rreziqet në ato fusha dhe funksione, është shumë e dobishme të hartohen politika të bazuara në nevojat reale dhe jo në supozime ose agjenda politike.

Siç është paraqitur në mostrën e pesë institucioneve shtetërore në Kosovë me rreziqet më të larta sipas vlerësimit, përgjigja e disa institucioneve ndaj kërkesave për qasje në informacione publike dhe mënyra se si bëhet rekrutimi janë fusha që kërkojnë vëmendje. Praktikrat rreth prokurimit dhe deklarimit të pasurisë si dhe aktiviteti i sinjalizuesve tregojnë gjithashtu rreziqe korrupsioni në disa prej institucioneve. Gjithashtu bie në sy se niveli i zbutjes së rrezikut nga korrupsioni është shumë i dobët në shumicën e këtyre institucioneve shtetërore pasi katër nga pesë institucionet nuk zbatojnë asnjë program integriteti dhe etik.

Përgjigjet ndaj kërkesave për qasje në informacionin publik tregojnë gjithashtu rreziqe në NP-të me rrezikun më të lartë nga korrupsioni. Tregues të tjerë të përbashkët të rrezikut në disa prej këtyre ndërmarrjeve janë numri i kontestimeve të mbuluara nga treguesi “Numri më i madh i proceseve kontestuese të dhënies së licencave, lejeve, autorizimeve, prokurimit, subvencioneve, koncesioneve, shitjeve dhe qiradhënies”; numri i punonjësve me kompetencë për të inspektuar, mbikëqyrur dhe zbatuar sanksione ndaj operacioneve ekonomike private; dhe numri i procedimeve të iniciuara ndaj punonjësve të këtyre ndërmarrjeve lidhur me konfliktin e interesit dhe korrupsionin. Së fundi, mund të konkludojmë se tri NP-të me rrezikun më të lartë janë të pajisura më mirë se subjektet administrative kur bëhet fjalë për kornizat e integritetit dhe etikës pasi asnjëra prej tyre nuk ka shënuar pikë në këta tregues.

Një mënyrë tjetër në të cilën mund të përdoret metodologjia është identifikimi dhe studimi i institucioneve me rreziqe më të vogla. Kjo nënkupton përzgjedhjen e institucioneve, të cilat nuk paraqesin rreziqe sipas rezultateve të pikëzimit, dhe eksplorimin e thellë të asaj që po bëjnë mirë (përmes diskutimeve me menaxhmentin dhe punonjësit e tjerë, kërkesat për dokumente dhe të dhëna shtesë, anketat e klientëve dhe metoda të tjera). Megjithatë,

duhet të theksohet se kjo analizë do të funksiononte më me besueshmëri nëse mostra do të reduktohej për të përfshirë vetëm institucionet e mëdha dhe të mesme, pasi institucionet e vogla kanë të ngjarë të marrin rezultate të ulëta vetëm për shkak të madhësisë së tyre.

Gjetja tjetër dhe përdorimi i mundshëm i kësaj metodologjie lidhet me gjendjen e të dhënave publike në vend. Në Kosovë, vlerësimi ka paraqitur njohuri të rëndësishme në lidhje me mënyrën se si institucionet publike mbledhin dhe ruajnë të dhënat, si dhe për cilësinë e të dhënave që ato ruajnë. Mungesa e një mënyre standarde të regjistrimit të të dhënave sugjeron nevojën e miratimit të standardeve të të dhënave dhe përmirësimit të transparencës. Në përgjithësi, disponueshmëria, plotësia dhe cilësia e të dhënave janë thelbësore për hartimin e politikave efektive kundër korrupsionit.

Potenciali i ofruar nga të dhënat e mbledhura pas zbatimit të Udhëzuesit për Hartëzimin e Rrezikut nga Korrupsioni është shumë domethënës. Për këtë arsye, është shumë e rëndësishme të ndiqet mbledhja e të dhënave me një analizë më të thellë të gjetjeve nga këndvështrime të ndryshme për të përfituar sa më shumë prej tyre dhe për të arritur në një nivel tjetër kur bëhet fjalë për parandalimin e korrupsionit në Kosovë, siç sugjerohet në rekomandimet.

6.1 Rekomandime se si të përdoren të dhënat

Të dhënat e mbledhura për këtë vlerësim përmbajnë një mori informacionesh me vlerë të madhe për hartimin e strategjive efektive kundër korrupsionit. Rekomandimet e mëposhtme për mënyrën e përdorimit të të dhënave nuk janë shteruese, por mund të ndihmojnë për të përfituar sa më shumë nga të dhënat e mbledhura.

1. Analizoni të dhënat sipas treguesit: shikoni se cilët tregues kanë marrë më shumë pikë për të identifikuar se ku mund të jetë dobësia më e madhe në sistemin kundër korrupsionit në vend. Kontrolloni se cilët tregues kanë marrë më pak pikë për të identifikuar se ku mund të jenë praktikatat më të mira. Janë të nevojshme më shumë kërkime për të identifikuar pikat e forta dhe të dobëta, por kjo mund të jetë një pikënisje e mirë se ku qëndrojnë nevojat.
2. Analizoni të dhënat sipas llojit të treguesit: nga tri llojet e treguesve (faktorët e rrezikut, keqpërdorimet dhe faktorët zbutës), identifikoni se cili lloj ka marrë gjithnjë e më pak pikë. Nëse faktorët e rrezikut marrin më shumë pikë, mund të jetë tregues që, aty ku është e mundur dhe në masën e mundshme, rrethanat që inkurajojnë ose lehtësojnë korrupsionin duhet të reduktohen (megjithëse disa faktorë rreziku nuk mund të reduktohen kurrë në mënyrë thelbësore). Nëse keqpërdorimet marrin më shumë pikë, mund të nënkuptojë se fokusi kryesor duhet të jetë në arsyen pse masat mbrojtëse ekzistuese mund të kenë dështuar dhe në përmirësimin dhe forcimin e tyre. Nëse faktorët zbutës do të merrnin më shumë pikë, mund të jetë tregues i nevojës për t'i dhënë përparësi punës për integritetin e brendshëm, etikën dhe praktikatat dhe kornizat e trajnimit.
3. Analizoni të dhënat sipas institucionit: shqyrtoni në detaje vlerësimin e institucionit të caktuar për të identifikuar se si ai institucion mund të përdorë më mirë burimet e tij për të adresuar funksionet më të rrezikshme.
4. Analizoni të dhënat sipas fushës ose funksionit: disa nga treguesit lidhen me fusha ose funksione të caktuara, për shembull prokurimi, menaxhimi i buxhetit, menaxhimi i burimeve njerëzore, integriteti, transparencë, etj. Kjo mund të ndihmojë në identifikimin e funksioneve ose departamenteve brenda institucionit që performojnë më mirë ose më keq dhe kërkoni më thellë në atë që bën dallimin.
5. Analizoni të dhënat sipas sektorëve: gruponi institucionet e vlerësuara sipas sektorëve (për shembull, institucionet në sektorin e shëndetësisë, arsimin, forcat e sigurisë, energjinë, etj.) dhe kërkoni modele dhe korrelacione që mund të ndihmojnë në hartimin e strategjive specifike për të trajtuar korrupsionin në nivelin sektorial.

6. Bëni korrelacione: kërkoni për lidhje të mundshme, për t'u konfirmuar me kërkime shtesë, se si treguesit mund të ndikojnë njëri-tjetrin. Për shembull, se si mospublikimi i ofertuesve që kanë fituar kontrata në proceset e prokurimit mund të lidhet me procedurat e iniciuara kontestimore në lidhje me prokurimin; nëse të dhënat për proceset e rekrutimit me një kandidat mund të lidhen me procedurat e nisura në lidhje me konfliktin e interesit ose aktet e korrupsionit; ose nëse rezultatet për faktorët e rrezikut kanë të ngjarë të lidhen me rezultatet në treguesit e keqpërdorimit.
7. Analizoni dëshmitë e ofruara për të mbështetur përgjigjet në pyetësorë: dëshmitë mund të ofrojnë informacion të vlefshëm në lidhje me praktikat institucionale për të forcuar integritetin. APK-ja mund të analizojë provat për të identifikuar praktikat më të përpunuara, thelbësore dhe potencialisht efektive në krahasim me përpjekjet më formale që synojnë të përputhen mekanikisht me kërkesat ekzistuese.
8. Analizoni trendet kohore: për shumicën e treguesve të dhënat mbulojnë periudhën 2021-2023. Kjo ju mundëson të kontrolloni nëse ka shenja përmirësimi ose përkeqësimi. APK-ja mund të vazhdojë mbledhjen e të dhënave në lidhje me të paktën disa tregues për të ndjekur zhvillimet e mëtejshme.

Identifikimi i boshllëqeve të të dhënave: kjo metodologji ofron mundësi unike për të identifikuar se cilat të dhëna mungojnë ose nuk korrespondojnë me standardet ndërkombëtare dhe praktikat më të mira në lidhje me të dhënat e sektorit publik (përfshirë të dhënat e hapura) dhe të merren masa për të adresuar ato boshllëqe.

7 Shtojca 1. Lista e treguesve

7.1 Faktorët e rrezikut (FRr)

1. Fondet më të shumta dhe më të pakta për punonjës,
2. Proporcioni më i lartë i shpenzimeve kapitale në buxhet,
3. Numri më i madh i përgjigjeve të kontestuara ndaj kërkesave për Lel,
4. Numri më i madh i proceseve të kontestuara të dhënies së licencave, lejeve, autorizimeve, prokurimit, subvencioneve, koncesioneve, shitjeve dhe qiradhënies,
5. Numri më i lartë i punonjësve me kompetencë për të inspektuar, mbikëqyrur dhe/ose aplikuar sanksione ndaj operatorëve ekonomikë privatë,
6. Numri më i madh i rekrutimit pa konkurs publik me disa kandidatë.

7.2 Treguesit e keqpërdorimit

1. Tregues i keqpërdorimit 1: Flamujt e kuq për procedurën e prokurimit 2021-23:
 - a. raste të shumta të procedurave të hapura me vetëm një tender të dorëzuar,
 - b. mungesa e publikimit të thirrjeve të prokurimit,
 - c. raste të shumta të procedurave jo të hapura të prokurimit,
 - d. lloji i kriterëve të përdorura në përzgjedhjen e tenderëve fitues (peshat mesatare të mëdha të kriterëve cilësore të vlerësimit),
 - e. rritja e çmimeve gjatë zbatimit të kontratave të prokurimit,
 - f. ndryshimet në sasinë/cilësinë e dorëzuar në zbatimin e kontratave të prokurimit;
2. Numri më i madh i raportimeve të sinjalizimit lidhur me korrupsionin,
3. Numri më i madh i procedimeve të iniciuara për shkelje të rregullave të konfliktit të interesit apo kufizime të tjera,
4. Numri më i madh i procedimeve të iniciuara për veprat e korrupsionit,
5. Numri më i madh i procedimeve të iniciuara në lidhje me deklaratimet e pasurisë dhe/ose interesit,

6. Numri më i madh i referimeve nga Zyra Kombëtare e Auditimit në prokurorinë publike ose organet e zbatimit të ligjit.

7.3 Faktorët zbutës të rrezikut (FZ)

1. Praktikrat e brendshme kundër korrupsionit,
2. Zbatimi i kornizës së etikës,
3. Trajnim kundër korrupsionit dhe për etikë.

8.1 Organet ekzekutive administrative

1. Organet ekzekutive administrative
2. Administrata Tatimore e Kosovës
3. Agjencia e Kosovës për Akreditim
4. Agjencia e Kosovës për Forenzikë
5. Agjencia e Menaxhimit të Emergjencave
6. Agjencia e Meteorologjisë së Kosovës
7. Agjencia e Punësimit e Kosovës
8. Agjencia e Pyjeve të Kosovës
9. Agjencia për Regjistrimin e Bizneseve në Kosovë
10. Agjencia e Shoqërisë së Informacionit
11. Agjencia Kosovare e Statistikave
12. Agjencia Kadastrale e Kosovës
13. Agjencia Kosovare e Privatizimit
14. Agjencia Kosovare për Standardizim
15. Agjencia Kosovare për Krahasim dhe Verifikim të Pronës
16. Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara ose të Konfiskuara
17. Agjencia për Arsim dhe Aftësim Profesional dhe Arsimin e të Rriturve
18. Agjencia për Barazi Gjinore
19. Agjencia për Informim dhe Privatësi
20. Agjencia për Menaxhimin e Monumenteve dhe Komplekseve Memoriale të Kosovës
21. Agjencia për Ndihmë Juridike Falas
22. Agjencia Kundër Korrupsionit
23. Agjencia për Pronësi Industriale
24. Agjencia e Regjistrimit Civil
25. Agjencia e Shërbimeve të Navigimit Ajror
26. Agjencia Qendrore e Prokurimit
27. Agjencia Shtetërore e Arkivave
28. Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë
29. Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës
30. Agjencia e Kosovës për Produkte dhe Pajisje Medicinale
31. Akademia e Drejtësisë
32. Akademia e Kosovës për Siguri Publike
33. Ansambli Kombëtar i Këngëve dhe Valleve - Shota
34. Autoriteti i Aviacionit Civil
35. Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve
36. Autoriteti Kosovar i Konkurrencës
37. Autoriteti Rregullativ i Hekurudhave
38. Autoriteti Rregullativ i Komunikimeve Elektronike dhe Postare
39. Autoriteti Rregullator për Shërbimet e Ujit
40. Baleti i Kosovës
41. Banka Qendrore e Kosovës

42. Biblioteka Kombëtare e Kosovës
43. Doganat e Kosovës
44. Drejtoria e Akreditimit e Kosovës
45. Filarmonia e Kosovës
46. Trusti i Kursimeve Pensionale të Kosovës
47. Fondi i Sigurimeve Shëndetësore
48. Fondi i Sigurimit të Depozitave në Kosovë
49. Inspektorati i Punës
50. Inspektorati i Policisë së Kosovës
51. Inspektorati i Arsimit
52. Institucioni i Avokatit të Popullit
53. Instituti Albanologjik i Prishtinës
54. Instituti i Historisë "Ali Hadri" Prishtinë
55. Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës
56. Instituti Pedagogjik i Kosovës
57. Instituti i Mjekësisë Ligjore
58. Këshilli i Kosovës për Trashëgimi Kulturore
59. Këshilli i Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës
60. Komisioni i Pavarur për Media
61. Komisioni i Pavarur për Miniera dhe Minerale
62. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
63. Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik
64. Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal
65. Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit
66. Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
67. Ministria e Drejtësisë
68. Ministria e Ekonomisë
69. Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve
70. Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë
71. Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit
72. Ministria e Mbrojtjes
73. Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
74. Ministria e Punëve të Brendshme
75. Ministria e Punëve të Jashtme dhe Diasporës
76. Ministria e Shëndetësisë
77. Ministria e Zhvillimit Rajonal
78. Ministria për Komunitete dhe Kthim
79. Muzeu Kombëtar i Kosovës
80. Njësia për Inteligjencë Financiare
81. Organi Shqyrtues i Prokurimit
82. Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtresa
83. Policisë së Kosovës
84. Qendra e Studentëve - Prishtinë
85. Qendra Integruese, Rehabilituese e të Sëmurëve Kronikë Psikiatrik në Shtime
86. Qendra Kinematografike e Kosovës
87. Qendra Klinike Universitare e Kosovës

88. Qendra Klinike Universitare e Kosovës - Stomatologjia
89. Qendra Kombëtare e Mjekësisë së Punës në Gjakovë
90. Qendra Kombëtare e Mjekësisë Sportive
91. Qendra Kombëtare e Telemjekësisë
92. Qendra Kombëtare e Transfuzionit të Gjakut
93. Radio Televizioni i Kosovës
94. Sekretariati i Këshillit të Sigurisë së Kosovës
95. Shërbimi Gjeologjik i Kosovës
96. Shërbimi Korrektues i Kosovës
97. Shërbimi Klinik dhe Spitalor Universitar i Kosovës
98. Shërbimi Sprovues i Kosovës
99. Spitali i Përgjithshëm në Ferizaj
100. Spitali i Përgjithshëm në Gjakovë
101. Spitali i Përgjithshëm në Gjilan
102. Spitali i Përgjithshëm në Mitrovicë
103. Spitali i Përgjithshëm në Pejë
104. Spitali i Përgjithshëm në Prizren
105. Spitali i Përgjithshëm në Vushtrri
106. Thesari i Kosovës
107. Universiteti "Fehmi Agani" në Gjakovë
108. Universiteti "Hasan Prishtina" në Prishtinë
109. Universiteti "Haxhi Zeka" në Pejë
110. Universiteti "Isa Boletini" në Mitrovicë
111. Universiteti "Kadri Zeka" në Gjilan
112. Universiteti "Ukshin Hoti" në Prizren
113. Universiteti i Shkencave të Aplikuara - Ferizaj
114. Zyra e Kryeministrit
115. Zyra e Rregullatorit të Energjisë
116. Zyra Kombëtare e Auditimit

8.2 Ndërmarrje shtetërore

1. Ibër Lepenci – Ndërmarrje Publike Qendrore
2. Kompania Rajonale e Mbeturinae - Pastrimi, Prishtinë
3. Kompania Rajonale e Mbeturinae - Prishtina sh.a.
4. Kompania e Ujitjes Drini i Bardhë sh.a.
5. Kompania e Ujitjes Radoniqi – Dukagjini - Gjakovë
6. Kompania e Menaxhimit të Deponive
7. Kompania Rajonale e Mbeturinae - Ambienti - Pejë
8. Kompania Rajonale e Mbeturinae – Çabrati - Gjakovë
9. Kompania Rajonale e Mbeturinae - Eko - Regjion, Prizren
10. Kompania Rajonale e Ujësjesit - Uniteti- Mitrovica
11. Kompania Rajonale e Ujësjesit Bifurkacioni sh.a. - Ferizaj
12. Kompania Rajonale e Ujësjesit Gjakova sh.a.
13. Kompania Rajonale e Ujësjesit - Hidrodrini sh.a. Pejë
14. Kompania Rajonale e Ujësjesit Hidromorava sh.a. -Gjilan

15. Kompania Rajonale e Ujësjetës Hidroregjioni Jugor Sh.A. Prizren
16. Kompania Rajonale e Ujësjetës Mitrovica sh.a. Mitrovicë
17. Kompania Rajonale e Ujësjetës Pastërtia - Ferizaj
18. Korporata Energjetike e Kosovës
19. Ndërmarrja Publike - TREGU - Mitrovicë
20. Ndërmarrja Publike "TERMOKOS" SH.A.- Prishtinë
21. Ndërmarrja Publike Ambienti - Ferizaj
22. Ndërmarrja Publike Banesore - Prishtinë
23. Ndërmarrja Publike Ekologjia D.D. - Graçanicë
24. Ndërmarrja Publike Infracos sh.a.
25. Ndërmarrja Publike Kuzhina Qendrore - Prishtinë
26. Ndërmarrja Publike Ngrohtorja e Qytetit - Gjakovë
27. Ndërmarrja Publike Pallati i Rinisë - Prishtinë
28. Ndërmarrja Publike Posta e Kosovës
29. Ndërmarrja Publike Prishtina Parking - Prishtinë
30. Ndërmarrja Publike Qendra Multifunkionale OMNI Sport - Mitrovicë
31. Ndërmarrja Publike Sport Marketing sh.a. Prishtinë
32. Ndërmarrja Publike - Telekom i Kosovës
33. Ndërmarrja Publike - Trafiku Urban - Prishtinë
34. Ndërmarrja Publike - Trainkos sh.a.
35. Ndërmarrja Publike - Tregu- Gjilan
36. Ndërmarrja Publike - Stacioni i Autobusëve - Ferizaj
37. Ndërmarrja Publike - Stacioni i Autobusëve - Gjakovë
38. Ndërmarrja Publike - Stacioni i Autobusëve - Gjilan
39. Ndërmarrja Publike - Stacioni i Autobusëve - Mitrovicë
40. Ndërmarrja Publike - Stacioni i Autobusëve - Pejë
41. Ndërmarrja Publike - Stacioni i Autobusëve - Prishtinë
42. Ndërmarrja Publike - Stacioni i Autobusëve - Prizren
43. Ndërmarrja Publike "Përparimi" Sh.A. - Vushtrri
44. Operatori i Sistemit të Transmisionit dhe Tregut

